

สรุปข่าวการประชุมมติคณะรัฐมนตรี
วันที่ 2 เมษายน 2567
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง
และสำนักงานคลังจังหวัดหนองคาย

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นการล่วงหน้า และให้ดำเนินการต่อไปได้

ข้อเท็จจริงและสาระสำคัญของร่างพระราชกฤษฎีกา

กค. เสนอว่า

1. ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ (28 พฤศจิกายน 2566) เห็นชอบกับรายงานผลการศึกษาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2566 เรื่อง การปรับอัตราค่าแรงขั้นต่ำและการปรับอัตราเงินเดือนสำหรับกลุ่มข้าราชการพลเรือนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเห็นชอบในหลักการการปรับเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว ดังนี้

1) การปรับเพดานเงินเดือนขั้นสูงที่มีสิทธิได้รับเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว จากเดิมเงินเดือนไม่ถึงเดือนละ 13,285 บาท เป็น เงินเดือนไม่ถึงเดือนละ 14,600 บาท และปรับเพดานขั้นต่ำของเงินเดือนรวมกับเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว จากเดิม เดือนละ 10,000 บาท เป็น เดือนละ 11,000 บาท ๒

2) การปรับเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราวของผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญโดยปรับเงินเพิ่มการครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญขั้นต่ำ จากเดิม เดือนละ 10,000 บาท เป็น เดือนละ 11,000 บาท ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2567 เป็นต้นไป

2. กค. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อรองรับการปรับอัตราเงินเดือนแรกบรรจุและการปรับเงินเดือนชดเชยผู้ได้รับผลกระทบ การปรับเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว และแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบราชการเพื่อให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีตามข้อ 1. รวมทั้งเพื่อให้ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ในสภาพเศรษฐกิจและค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบัน กค. โดยกรมบัญชีกลางจึงได้ดำเนินการยกร่างพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยมีสาระสำคัญเป็นการปรับปรุงอัตราเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ เพื่อกำหนดให้ผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญซึ่งเมื่อรวมกับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญแล้วต่ำกว่าเดือนละ 11,000 บาท ให้ได้รับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ เพิ่มขึ้นจนครบเดือนละ 11,000 บาท ทั้งนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2567 เป็นต้นไป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ประเด็น	รายละเอียด
1. ผู้มีสิทธิ	ผู้รับเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหม - ผู้รับบำนาญปกติ ³ - ผู้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ ⁴ - บำนาญพิเศษ ⁵ - บำนาญตกทอดในฐานะทายาทหรือผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในอุปการะ ⁶
2. เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญที่ได้รับ	- ถ้าได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญรวมกันทุกประเภทเมื่อรวมกับเงินช่วยค่าครองชีพ ผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญแล้วต่ำกว่าเดือนละ 11,000 บาท ให้ได้รับเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญเพิ่มขึ้นจนครบเดือนละ 11,000 บาท (เดิม 10,000 บาท)
3. วันที่มีผลใช้บังคับ	- ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2567 เป็นต้นไป

3. กค. ได้จัดทำประมาณการการสูญเสียรายได้และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับตามมาตรา 27 และมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 แล้ว โดยงบประมาณที่ต้องใช้ในการปรับเพิ่มเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ ต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้นประมาณ 2.33 ล้านบาทต่อเดือน หรือ 27.96 ล้านบาทต่อปี ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับเบี้ยหวัดและผู้รับบำนาญสามารถดำรงชีพอยู่ได้ในสภาพเศรษฐกิจและค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบัน และเพื่อให้สอดคล้องกับการปรับอัตราเงินเดือนบรรจุและการปรับเงินเดือนชดเชยผู้ได้รับผลกระทบ

1 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ฉบับที่ 16) พ.ศ. 2562

2 กค. จะต้องแก้ไขระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราวของข้าราชการและลูกจ้างประจำของส่วนราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. โดยครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และทหารกองประจำการ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการยกร่างระเบียบดังกล่าวโดยกรมบัญชีกลางและจะเสนอคณะรัฐมนตรีในลำดับต่อไป

3 มาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. 2494 กำหนดให้ข้าราชการมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติด้วยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง จำนวน 4 เหตุ ได้แก่ 1) เหตุทดแทน 2) เหตุทุพพลภาพ 3) เหตุสูงอายุ 4) เหตุรับราชการนาน

4 มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญฯ กำหนดให้บำเหน็จบำนาญเหตุทุพพลภาพนั้น ให้แก่ข้าราชการผู้ป่วยเจ็บทุพพลภาพ ซึ่งแพทย์ได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าไม่สามารถที่จะรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งปฏิบัติอยู่นั้นต่อไป

5 บำนาญพิเศษ คือ เงินที่จะต้องจ่ายให้แก่ทายาทของข้าราชการผู้นั้น เพราะเหตุเสียชีวิต อันมาจากการปฏิบัติงานในหน้าที่

6 ปัจจุบัน คือ เงินบำเหน็จตกทอด (เงินที่รัฐจ่ายให้แก่ทายาทของผู้ที่ถึงแก่ความตาย ซึ่งจ่ายเป็นเงินก้อนครั้งเดียว) แต่บำนาญตกทอดในฐานะทายาทหรือผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในอุปการะเป็นค่าในกฎหมายเดิม ซึ่งปัจจุบันยังมีผู้ได้รับเงินประเภทนี้อยู่

เรื่อง การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรม

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่กระทรวงแรงงาน (รง.) เสนอ ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรม ลงวันที่ 27 มีนาคม 2567 และประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 13 เมษายน 2567 เป็นต้นไป

สาระสำคัญ

รง. รายงานว่า

1. เดิมคณะรัฐมนตรีมีมติ (26 ธันวาคม 2566) รับทราบประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ 12) ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2566 เพื่อลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2567 เป็นต้นไป โดยคณะกรรมการค่าจ้างได้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี 2567 จำแนกเป็น 17 อัตรา อัตราวันละ 330-370 บาท ในกรุงเทพมหานครและ 76 จังหวัด

2. ต่อมาคณะกรรมการค่าจ้าง 1 มีแนวคิดเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรม 2 เพื่อส่งเสริมการจ้างงานและคุ้มครองแรงงานภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (กิจการการให้บริการโรงแรมและที่พัก) 3 โดยเริ่มนำร่องในพื้นที่ที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวสูง 10 พื้นที่ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดกระบี่ ชลบุรี เชียงใหม่ ประจวบคีรีขันธ์ พังงา ภูเก็ต ระยอง สงขลา และสุราษฎร์ธานี โดยในการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรม คณะกรรมการค่าจ้างได้ศึกษาและพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับอยู่ประกอบกับข้อเท็จจริงอื่น โดยคำนึงถึงดัชนีค่าครองชีพอัตราเงินฟ้อ มาตรฐานการครองชีพ ต้นทุนการผลิตราคาของสินค้าและบริการ ความสามารถของธุรกิจผลิตภาพแรงงาน ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ และสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม [ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 87 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2560]

3. คณะกรรมการค่าจ้างได้กระจายอำนาจการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไปยังภูมิภาค โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำกรุงเทพมหานครและคณะอนุกรรมการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด รวม 10 คณะ ซึ่งเป็นองค์กรไตรภาคีเช่นเดียวกับคณะกรรมการค่าจ้าง ทำหน้าที่พิจารณาเสนออัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรมให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละพื้นที่ รวมทั้ง สำนวนค่าใช้จ่ายของลูกจ้างและต้นทุนของสถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (การบริการโรงแรมและที่พัก) เพื่อศึกษาข้อมูลข้อเท็จจริงของสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันและนำมาใช้ประกอบการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรมให้สอดคล้องกับกรอบแนวทางการประชุมพิจารณาเสนอแนะอัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรมเสนอต่อคณะกรรมการค่าจ้าง

4. คณะกรรมการค่าจ้างชุดที่ 22 (คณะกรรมการชุดปัจจุบัน) ในการประชุม ครั้งที่ 3/2567 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2567 มีมติเห็นชอบให้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรม เพื่อใช้สำหรับนายจ้างและลูกจ้างที่ทำงานในสถานประกอบการประเภทกิจการโรงแรมระดับ 4 ดาวขึ้นไป และมีลูกจ้างตั้งแต่ 50 คนขึ้นไปในพื้นที่ 10 จังหวัดนำร่อง ในเขตพื้นที่ที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวสูง โดยให้ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเพิ่มเป็นอัตราวันละ 400 บาท (ปรับเพิ่มอัตราวันละ 30-55 บาท แล้วแต่เขตพื้นที่) และให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 เมษายน 2567 ดังนี้

พื้นที่ 10 จังหวัดนำร่อง	อัตราเดิม (บาทต่อวัน) (มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2566)
กรุงเทพมหานคร (เฉพาะเขตปทุมวัน วัฒนา)	363 (เพิ่มขึ้น 37 บาท)
กระบี่ (เฉพาะเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง)	347 (เพิ่มขึ้น 53 บาท)
ชลบุรี (เฉพาะเขตเมืองพัทยา)	361 (เพิ่มขึ้น 39 บาท)
เชียงใหม่ (เฉพาะเขตเทศบาลนครเชียงใหม่)	350 (เพิ่มขึ้น 50 บาท)
ประจวบคีรีขันธ์ (เฉพาะเขตเทศบาลหัวหิน)	345 (เพิ่มขึ้น 55 บาท)
พังงา (เฉพาะเขตเทศบาลตำบลคึกคัก)	345 (เพิ่มขึ้น 55 บาท)
ภูเก็ต	370 (เพิ่มขึ้น 30 บาท)
ระยอง (เฉพาะเขตตำบลเพ)	361 (เพิ่มขึ้น 39 บาท)
สงขลา (เฉพาะเขตเทศบาลนครหาดใหญ่)	345 (เพิ่มขึ้น 55 บาท)
สุราษฎร์ธานี (เฉพาะเขตเทศบาลนครเกาะสมุย)	345 (เพิ่มขึ้น 55 บาท)

ทั้งนี้ การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำประเภทกิจการโรงแรมมุ่งที่จะคุ้มครองแรงงานทั่วไปแรกเข้าทำงานที่เข้าสู่ตลาดแรงงานใหม่ในปี 2567 รวมทั้งแรงงานที่ทำงานในสถานประกอบการประเภทกิจการโรงแรมอยู่แล้ว ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ตามสภาพเศรษฐกิจในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อรองรับการขยายตัวของภาคการท่องเที่ยวและภาคการผลิตที่เกี่ยวข้องในหลายสาขา นำไปสู่การสร้างงานและสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่มากขึ้น

1 เป็นองค์การไตรภาคีตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบด้วย ตัวแทนฝ่ายนายจ้าง ฝ่ายลูกจ้าง และหน่วยงานภาครัฐ ฝ่ายละ 5 คนเท่ากัน

2 คณะกรรมการค่าจ้างกำหนดให้กิจการโรงแรม หมายถึง โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมซึ่งประกอบกิจการสถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราว สำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทนและได้รับมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทโรงแรมระดับการให้บริการ 4 ดาวขึ้นไป ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและมีลูกจ้างตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป โดยที่มาตรา 87 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติให้การพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจะกำหนดให้ใช้เฉพาะกิจการ งานหรือสาขาอาชีพประเภทใดเพียงใด ในท้องถิ่นใดก็ได้

เรื่อง การปรับปรุงปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ครั้งที่ 2

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการปรับปรุงปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ครั้งที่ 2 ตามที่สำนักงานงบประมาณเสนอ ดังนี้

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2567 ให้ความเห็นชอบการปรับปรุงปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 นั้น

สำนักงานงบประมาณขอเสนอการปรับปรุงปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ครั้งที่ 2 เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุงกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (Medium Term Expenditure Framework : MTEF) ตามมติคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ในคราวการประชุมครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2567 โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การจัดทำงานงบประมาณ มีขั้นตอนและกิจกรรม ดังนี้

1.1 คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการปรับปรุงแผนการคลังระยะปานกลางและการปรับปรุงปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในวันอังคารที่ 2 เมษายน 2567

1.2 คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 พร้อมแนวทางการปรับปรุงรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในวันอังคารที่ 9 เมษายน 2567

1.3 กระทรวงการคลัง สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานงบประมาณ ร่วมกันพิจารณาทบทวนการประมาณการรายได้ การปรับปรุงกรอบวงเงิน และโครงสร้างงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในวันที่ 5 เมษายน 2567 เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในวันอังคารที่ 9 เมษายน 2567

1.4 สำนักงานงบประมาณพิจารณาการปรับปรุงรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการปรับปรุงรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และมอบให้สำนักงานงบประมาณไปดำเนินการรับฟังความคิดเห็นการจัดทำงานงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 77 วรรคสอง ในวันอังคารที่ 23 เมษายน 2567

1.5 สำนักงานงบประมาณดำเนินการรับฟังความคิดเห็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ระหว่างวันที่ 24 - 30 เมษายน 2567 เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบผลการรับฟังความคิดเห็นฯ และพิจารณาให้ความเห็นชอบข้อเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และให้สำนักงานงบประมาณจัดพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และเอกสารประกอบงบประมาณ ในวันอังคารที่ 14 พฤษภาคม 2567

1.6 สำนักงบประมาณดำเนินการจัดพิมพ์ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และเอกสารประกอบฯ ระหว่างวันที่ 15 - 24 พฤษภาคม 2567 เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรในวันอังคารที่ 28 พฤษภาคม 2567

2. การอนุมัติงบประมาณ มีขั้นตอนและกิจกรรม ดังนี้

2.1 สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 วาระที่ 1 ในวันที่ 5 - 6 มิถุนายน 2567

2.2 สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 วาระที่ 2 - 3 ในวันที่ 28 - 29 สิงหาคม 2567

2.3 วุฒิสภา พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในวันที่ 9 - 10 กันยายน 2567

2.4 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย ในวันที่ 17 กันยายน 2567 เพื่อประกาศบังคับใช้เป็นกฎหมายต่อไป

เรื่อง มาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสถานการณ์ และสามารถดำเนินการก่อนนี้ผูกพันได้ทันทีเมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประกาศใช้บังคับ ตามที่สำนักงบประมาณ (สงป.) เสนอ

สาระสำคัญ

1. โดยที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประกาศใช้บังคับไม่ทันวันที่ 1 ตุลาคม 2566 และ สงป. โดยการอนุมัติของนายกรัฐมนตรีได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปพลางก่อน (คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2567 รับทราบหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังกล่าว) เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังกล่าวได้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2566 เป็นต้นไป ซึ่งคาดว่าจะร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จะผ่านการพิจารณาของรัฐสภาภายในเดือนมีนาคม 2567 โดยผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ไปพลางก่อน ในช่วงเดือนตุลาคม 2566 - กุมภาพันธ์ 2567 มีการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน 1,302,250.58 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และ พ.ศ. 2566 ที่มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน 1,317,579.58 ล้านบาท (มากกว่า 15,329 ล้านบาท) และจำนวน 1,443,701.73 ล้านบาท (มากกว่า 141,451.15 ล้านบาท) ตามลำดับ

2. สงป. จึงเห็นควรกำหนดมาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณของทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐสามารถเป็นกลไกสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสถานการณ์ และเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล และแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 กำหนดเป้าหมายการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ในภาพรวมของประเทศ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ปี 2567) ให้สอดคล้องกับเป้าหมายในภาพรวมของประเทศ ดังนี้

แผนการใช้จ่ายงบประมาณ ปี 2567	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4
ภาพรวม	ร้อยละ 28	ร้อยละ 47	ร้อยละ 82	ร้อยละ 100
รายจ่ายประจำ	ร้อยละ 33	ร้อยละ 53	ร้อยละ 82	ร้อยละ 100
รายจ่ายลงทุน	ร้อยละ 11	ร้อยละ 24	ร้อยละ 80	ร้อยละ 100

ทั้งนี้ เมื่อรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 แล้ว สงป. จะแจ้งแนวทางการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณปี 2567 และการอนุมัติเงินจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2562 เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณถือปฏิบัติต่อไป

2.2 ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 งบประมาณรายจ่ายที่ต้องดำเนินการหรือเบิกจ่ายโดยสำนักงานในส่วนภูมิภาคให้หน่วยรับงบประมาณเร่งดำเนินการส่งเงินจัดสรรต่อไปยังสำนักงานในส่วนภูมิภาคภายในห้าวันนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติเงินจัดสรร

2.2.2 รายการก้อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่เป็นรายจ่ายลงทุนรายการใหม่ ให้หน่วยรับงบประมาณจัดส่งรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะแบบรูปรายการสิ่งก่อสร้าง ราคากลาง และรายละเอียดประกอบที่เกี่ยวข้องให้ สงป. พิจารณาความเหมาะสมของราคาควบคู่ไปกับการดำเนินการกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และเมื่อได้ผลการจัดซื้อจัดจ้างแล้ว หากไม่เกินวงเงินที่ สงป. ให้ความเห็นชอบ ให้แจ้ง สงป. ทราบและดำเนินการทำสัญญาก้อนนี้ผูกพันต่อไปได้

2.3 ให้หน่วยรับงบประมาณพิจารณากำหนดระยะเวลาการส่งมอบงานให้รวดเร็วขึ้นเพื่อให้ทันการเบิกจ่ายภายในเดือนกันยายน 2567 โดยเฉพาะรายการปีเดียวสำหรับรายการผูกพันใหม่ ควรดำเนินการก้อนนี้ผูกพันให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤษภาคม 2567

ทั้งนี้ หากคาดว่าจะมีรายการงบประมาณที่จะไม่สามารถก้อนนี้ได้ทันภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ให้หน่วยรับงบประมาณแจ้ง สงป. เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ไขเป็นรายกรณีในโอกาสแรกเพื่อให้การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด และป้องกันมิให้เงินพักตกไปเมื่อสิ้นปีงบประมาณ

เรื่อง แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2568 - 2571) ฉบับทบทวน

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2568 - 2571) ฉบับทบทวนเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาจัดทำกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามมาตรา 15 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 และเพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา 16 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ ต่อไป ตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐเสนอ

สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

แผนการคลังระยะปานกลาง (ปีงบประมาณ 2568 - 2571) ฉบับทบทวน (แผนการคลังระยะปานกลางฯ) ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ ส่วนที่ 2 สถานะและประมาณการการคลัง และส่วนที่ 3 เป้าหมายและนโยบายการคลัง โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. สถานะและประมาณการเศรษฐกิจ

ในปี 2568 คาดว่า GDP จะขยายตัวในช่วงร้อยละ 2.8 - 3.8 (ค่ากลางร้อยละ 3.3) และ GDP Deflator อยู่ที่ร้อยละ 1.6 สำหรับในปี 2569 คาดว่า GDP จะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 2.8 - 3.8 (ค่ากลางร้อยละ 3.3) และในปี 2570 และ 2571 คาดว่าเศรษฐกิจไทยจะขยายตัวร้อยละ 2.7 - 3.7 (ค่ากลางร้อยละ 3.2) สำหรับอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ย ในปี 2569 - 2570 จะอยู่ในช่วงร้อยละ 1.3 - 2.3 และในปี 2571 - 2572 จะอยู่ในช่วงร้อยละ 1.5 - 2.5

2. สถานะและประมาณการการคลัง

2.1 ประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิปีงบประมาณ 2568 - 2571 เท่ากับ 2,887,000 3,040,000 3,204,000 และ 3,394,000 ล้านบาท ตามลำดับ

2.2 ประมาณการงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ 2568 - 2571 เท่ากับ 3,752,700 3,743,000 3,897,000 และ 4,077,000 ล้านบาท ตามลำดับ

2.3 จากประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิและงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวในปีงบประมาณ 2568 - 2571 รัฐบาลจะขาดดุลงบประมาณจำนวน 865,700 703,000 693,000 และ 683,000 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.42 3.42 3.21 และ 3.01 ต่อ GDP ตามลำดับ

2.4 ยอดหนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นปีงบประมาณ 2566 มีจำนวน 11,131,634.20 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 62.44 ของ GDP และประมาณการสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP สำหรับปีงบประมาณ 2568 - 2571 เท่ากับร้อยละ 66.93 67.53 67.57 และ 67.05 ตามลำดับ

3. เป้าหมายและนโยบายการคลัง

ในการดำเนินนโยบายการคลังระยะปานกลาง ภาครัฐยังคงให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนทางการคลังในอนาคต โดยยังคงยึดหลักแนวคิด “Revival” ที่มุ่งเน้นสนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงการรักษาวินัยการเงินการคลัง (Fiscal Discipline) อย่างเคร่งครัด ให้ความสำคัญกับการเพิ่มศักยภาพทางการคลัง (Fiscal Consolidation) ผ่านการสร้างความเข้มแข็งด้านการคลังในด้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนของการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็น

ความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและความครอบคลุมจากทุกแหล่งเงินในการใช้จ่ายภาครัฐ ควบคู่ไปกับการ ทบทวนและยกเลิกมาตรการลดและยกเว้นภาษีให้มีเพียงเท่าที่จำเป็น การปฏิรูปโครงสร้าง และการเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดเก็บรายได้ รวมถึงการบริหารจัดการหนี้สาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดขนาดการขาดดุลการคลัง และสร้างกันชนทางการคลัง (Fiscal Buffer) ในการบริหารจัดการพื้นที่สำหรับการดำเนินนโยบายที่จำเป็น (Policy Space) ท่ามกลางสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระยะต่อไปสำหรับเป้าหมายการคลัง ของแผนการคลังฉบับนี้ รัฐบาลยังคงมุ่งเน้นการจัดทำงบประมาณรายจ่ายแบบขาดดุลในระยะสั้น เพื่อสนับสนุนให้ เศรษฐกิจไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ และมุ่งเน้นการปรับลดขนาดการขาดดุลให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในระยะปานกลาง ทั้งนี้ หากในระยะต่อไป ภาวะเศรษฐกิจไทยสามารถขยายตัวอย่าง เต็มศักยภาพ ภาครัฐสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังทั้งทางด้านรายได้ รายจ่าย และหนี้สาธารณะได้ เป้าหมายการคลังในระยะยาวจะกำหนดให้รัฐบาลมุ่งสู่การจัดทำงบประมาณสมดุลในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยมีประมาณการสถานะการคลังในระยะปานกลางภายใต้สมมติฐานทางเศรษฐกิจ ณ ปัจจุบัน ดังนี้

หน่วย: ล้านบาท

ปีงบประมาณ	2567	2568	2569	2570	2571
รายได้รัฐบาลสุทธิ	2,787,000	2,887,000	3,040,000	3,204,000	3,394,000
อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	4.5	3.6	5.3	5.4	5.9
งบประมาณรายจ่าย	3,480,000	3,752,700	3,743,000	3,897,000	4,077,000
อัตราการเพิ่ม (ร้อยละ)	9.3	7.8	(0.3)	4.1	4.6
ดุลการคลัง	(693,000)	(865,700)	(703,000)	(693,000)	(693,000)
ดุลการคลังต่อ GDP (ร้อยละ)	(3.71)	(4.42)	(3.42)	(3.42)	(3.01)
หนี้สาธารณะคงค้าง	11,876,780	12,841,743	12,841,743	12,841,743	14,936,169
หนี้สาธารณะคงค้างต่อ GDP (ร้อยละ)	65.06	66.93	67.53	67.57	67.05
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	18,655,983	19,570,126	20,568,202	21,596,612	22,719,636

หมายเหตุ: อัตราการเพิ่มของประมาณการรายได้รัฐบาลสุทธิ ปีงบประมาณ 2567 เทียบกับผลการจัดเก็บ รายได้รัฐบาลสุทธิ ปีงบประมาณ 2566 ในขณะที่ อัตราการเพิ่มของวงเงินงบประมาณรายจ่าย ปีงบประมาณ 2567 เทียบกับกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่าย ปีงบประมาณ 2566

ที่มา: กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ประโยชน์และผลกระทบ

การจัดทำแผนการคลังระยะปานกลางฯ จะเป็นแผนแม่บทหลักให้หน่วยงานของรัฐนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดเก็บหรือหารายได้ การจัดทำงบประมาณ และการก่อหนี้ของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 16 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังฯ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการคลังของประเทศในด้านต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญกับการเพิ่มศักยภาพทางการคลัง (Fiscal Consolidation) เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนทางการคลังในอนาคต

ที่มา : สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล <https://www.thaigov.go.th>

รวบรวมโดย : กลุ่มงานนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัดหนองคาย